

UMRO JE SLAVNI FIZICAR STEPHEN HAWKING

vineri, 20 aprilie 2018

BRITANSKI teorijski fizi ar Stephen Hawking i jedan od najve ih znanstvenika svoje generacije umro je 14. ožujka u dobi od 76 godina u svojoj ku i u Cambridgeu, objavila je njegova obitelj u srijedu u ranim jutarnjim satima.

Hawking, ro en u Oxfordu 1942. godine, završio je studij fizike na Sveu ilištu Oxford, a doktorsku disertaciju iz kozmologije obranio na Sveu ilištu Cambridge.

Godine 1974. postao je lanom Kraljevskog društva iz Londona, jednog od najstarijih znanstvenih udruženja na svijetu, a potom profesor matematike i fizike na Lucasovoj katedri Sveu ilišta Cambridge. Stephen Hawking je ponajprije poznat po doprinosima na poljima kozmologije i kvantne gravitacije, osobito u kontekstu crnih rupa, te popularnim pisa-nim djelima u kojima iznosi svoje teorije o svemiru. Svijet ga je smatrao jednim od najinteligentnijih ljudi na zemlji.

Najpopularnije djelo mu je znanstveni bestseller "Kratka povijest vremena" koji je zauzeo prvo mjesto na listi bestselera i tamo se zadržao rekordnih 237 tjedana. Doživotni je lan Papinske akademije znanosti i dobitnik brojnih nagrada, uklju uju i najprestižniju civilnu nagradu u SAD-u, Predsjedni ku medalju slobode.

U mladosti je obolio od amiotrofi ne lateralne skleroze (ALS), paraliziraju e bolesti koja uzrokuje slabljenje tjelesnih miši a. Potpuno nepokretan, u kolicima, vremenom je izgubio i sposobnost govora, pa je s okolinom komunicirao jedino uz pomo ra unalnog sintetizatora glasa. Godine 1963. postavljena mu je dijagnoza nakon koje su doktori predvidjeli da e živjeti još samo dvije godine jer ova bolest ubija ve inu pacijenata u prvih pet godina.

U dokumentarnom filmu iz 2013. Hawking je rekao: "Imam želju iskoristiti baš svaku sekundu svog života jer bi svaki dan mogao biti moj posljednji." Postao je veliki uzor osobama s bolestima i poteško ama diljem svijeta zbog svoje ustrajnosti, a stru njaci su izjavili da je njegov slu aj zaista izniman.

Iza fizi ara Stephena Hawkinga e, izme u ostalog, ostati pametni, zanimljivi, provokativni i duhoviti citati: "Ne bih ih usporedio sa seksom, ali traju duže", rekao je 2011. godine o znanstvenim otkri ima.

U intervjuu za New York Times 2011. godine dotaknuo se odlaska u svemir koji je bio njegov veliki san. "Uvijek sam pokušavao nadvladati ograni enja svoga stanja i voditi što puniji život. Putovao sam svijetom, od Antarktika do nulte gravitacije. Možda u jednog dana oti i u svemir", rekao je.

„Ve sam iskusio nultu gravitaciju koja mi je omoguila lebdenje u bestežinskom stanju, ali moja je krajnja ambicija letjeti u svemir“, poruio je prošle godine. „Moj je cilj jednostavan. To je cjelovito razumijevanje svemira, zašto je takav kakav jest i zašto to uopće postoji“, još je jedan od citata po kojima će ostati upamćen.

Engleski fizičar će ostati upamćen i po izjavama o Bogu: „Prije nego što razumijemo znanost, prirodno je vjerovati da je Bog stvorio svemir. No, sad znanost daje puno uvjerljivije objašnjenje.“ „Religija vjeruje u čuda, no ona nisu kompatibilna sa znanosti.“ „Što je Bog radio prije samog postanka? Pripremao pakao za ljude koji postavljaju takva pitanja?“ „Bog možda postoji, ali znanost može objasniti svemir bez potrebe za stvoriteljem“, rekao je, između ostalog, 2010. godine za CNN.

Jedna stvar za Hawkinga je oduvijek bila zagonetka - žene. Kada su ga jednom prilikom pitali o emu najvišoj razmišljanja tijekom dana rekao je: „Žene. One su potpuni misterij.“

Unatoč svjetskoj slavi, nije mu se pretjerano sviđalo kada bi ga uspoređivali s Albertom Einsteinom, nazivaju i takve komparacije medijskom halabukom: „Javnost želi heroje. Einsteina su uinili herojem, a sada to isto pokušavaju sa mnom, ali s mnogo manje opravdanja, rekao je svojedobno.“

Ivan Dobra